

دایرةالمعارف کارآفرینی

■ محمد علی کریمیان^۱

دانشجوی دکتری کتابداری و اطلاع‌رسانی و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد فسا

توأم با صرف وقت و تلاش بسیار و پذیرش خطرات مالی، روحی و اجتماعی برای بدست آوردن منابع مالی، رضایت شخصی و استقلال است که آن نیز حاصل فعالیت‌های منظمی است که خلاقیت و نوآوری را با نیازمندی‌ها و فرصت‌های بازار پیوند می‌دهد. (سعیدی کیا، ۱۳۸۶، ص ۲۳).

با آنکه موضوع کارآفرینی از اواخر دهه ۱۹۷۰ در دنیا مورد توجه واقع شده، در کشور ما به‌طور جدی از دهه ۱۳۸۰ هنگام تدوین برنامه سوم توسعه کشور مورد توجه قرار گرفت (سلجوقی، ۱۳۸۷، ص ۱۴). بر این اساس طرحی با عنوان «طرح توسعه کارآفرینی در دانشگاه‌های کشور» که به اختصار «کاراد» نام گرفت تدوین و اجرای آن با نظر سازمان مدیریت برنامه‌ریزی وزارت علوم شروع و مسئولیت پیگیری، اجرا و امور ستادی آن از سوی وزارت علوم و در اواخر سال ۱۳۷۹ به سازمان سنجش و آموزش کشور واگذار گردید. اما نخستین دانشکده مستقل کارآفرینی، با حمایت مالی وزارت کار و امور اجتماعی، مصوبه شورای عالی اشتغال و بر اساس تفاهم نامه وزارت علوم تحقیقات و فناوری و وزارت کار و امور اجتماعی در بهمن ماه ۱۳۸۵ آغاز بکار کرد (سلجوقی، ۱۳۸۷، ص ۱۵).

علی‌رغم جوان بودن رشته کارآفرینی در ایران کتاب‌های زیادی در این زمینه ترجمه و تألیف شده است اما خلاء منابع مرجع در این حوزه کاملاً مشهود است که دایرةالمعارف‌ها به‌عنوان یکی از پر استفاده‌ترین کتاب‌های مرجع، از جمله این منابع هستند. امید است کتاب حاضر به‌عنوان نخستین دایرةالمعارف در این رشته این خلاء را تا اندازه‌ای پر کند.

معرفی کتاب

کتاب دایرةالمعارف کارآفرینی اثری است یک جلدی که در ۷۴۱ صفحه در قطع ۲۹×۲۲ سانتی‌متر توسط انتشارات «هم‌پا» در سال ۱۳۸۷ منتشر شده است. کتاب دارای پیش‌گفتار، فهرست الفبایی نویسندگان مقالات و فهرست مطالبی است که همانند متن اثر، عناوین مقالات را به ترتیب الفبایی با ارجاع به شماره صفحه آورده است. مقالات متن ترتیب الفبایی دارد و پس از عنوان هر مقاله، اسامی نویسنده (گان) اثر آمده است، سپس متن مقالات و در پایان هر مقاله منابع و مأخذ به ترتیب الفبایی نام نویسنده (گان)

■ مقیمی، محمد و بازوکی، آرش. دایرةالمعارف کارآفرینی (بیش از یکصد و سی مقاله از دانشمندان برجسته کارآفرینی دنیا). تهران: هم‌پا، ۱۳۸۷. ظ، ۷۴۱ ص. شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۲۱۰-۳۶-۱

مقدمه

در آغاز هزاره سوم و در حوزه اقتصاد و کسب و کار آنچه بیش از همه خودنمایی می‌کند، تغییرات مستمر و شتابانی است که زندگی انسان‌ها را دچار تحول و دگرگونی اساسی کرده که در این میان کارآفرینی و خلاقیت^۲ نقشی بسیار تعیین کننده دارند.

کارآفرینی معادل واژه Entrepreneurship است که به‌طور گسترده‌ای به‌عنوان یک واژه تخصصی در مدیریت و علم اقتصاد بکار می‌رود، این اصطلاح برگرفته از واژه فرانسوی Entrepreneur به معنای «متعهد شدن» است و اولین بار در مورد افرادی بکار رفت که در مأموریت‌های نظامی، خود را به خطر می‌انداختند (احمدپور، ۱۳۷۸، ص ۴). پس از آن به کسانی اطلاق شد که خطرات یک فعالیت اقتصادی را پذیرفته، آن را سازماندهی، تقبل و اداره می‌کردند. (سعیدی کیا، ۱۳۸۶، ص ۲۰) رابرت هسریج^۳ کارآفرینی را فرآیندی خلاقانه تعریف می‌کند که

در آغاز هزاره سوم و در حوزه اقتصاد و کسب و کار آنچه بیش از همه خودنمایی می‌کند، تغییرات مستمر و شتابانی است که زندگی انسان‌ها را دچار تحول و دگرگونی اساسی کرده که در این میان کارآفرینی و خلاقیت نقشی بسیار تعیین کننده دارند

ذکر شده است. این اثر بیشتر ترجمه است تا تألیف، زیرا از مجموع ۱۳۲ مقاله تنها چهار مورد آن تألیف است.

مقالات این کتاب را می‌توان به سه دسته عمده تقسیم کرد:

بخش نخست که در حقیقت پیکره و اساس کتاب را تشکیل می‌دهد ترجمه کاملی است از تمامی مقالات جلد سوم از ویرایش دوم دایرةالمعارف دوازده جلدی مدیریت^۴ که توسط انتشارات «بلکول» به شرح زیر منتشر شده است:

جلد اول: حسابداری؛

جلد دوم: اخلاق کسب و کار؛

جلد سوم: کارآفرینی؛

جلد چهارم: امور مالی؛

جلد پنجم: مدیریت منابع انسانی؛

جلد ششم: مدیریت بین‌المللی؛

جلد هفتم: سیستم‌های اطلاعات مدیریت؛

جلد هشتم: اقتصاد مدیریتی؛

جلد نهم: بازاریابی؛

جلد دهم: مدیریت عملیات؛

جلد یازدهم: رفتار سازمانی؛

جلد دوازدهم: مدیریت استراتژیک.

این اثر ۱۲ جلدی حاوی ۶۵۰۰ مدخل است که توسط ۱۵۰۰ تن از نویسندگان حوزه مدیریت و علوم وابسته در ۴۲۲۴ صفحه به رشته تحریر در آمده است.

جلد سوم این اثر با عنوان کارآفرینی در ۲۸۰ صفحه با ۹۰ مقاله (مدخل) از ۱۱۰ نویسنده حوزه کارآفرینی و مدیریت نوشته شده است. کتاب دو ستونی تنظیم شده است. با توجه به اینکه عناوین این مقالات بعضاً طولانی است و واژه‌های کلیدی ممکن است در ردیف الفبایی قرار نگیرند، همانند اغلب دایرةالمعارف‌ها، نمایه الفبایی جامعی در ۱۳ صفحه در پایان اثر آمده است که خواننده را به محتوای دایرةالمعارف هدایت می‌کند.

بخش دوم شامل ۲۸ مقاله است که از نشریات و منابع معتبر

حوزه مدیریت و کارآفرینی انتخاب و ترجمه شده‌اند. مانند:

مقاله: «عینی‌سازی نظریه‌پردازی در پژوهش‌های کارآفرینی» که ترجمه‌ای است از مقاله:

Zahra, Shaker A. (2007). Contextualizing theory building in entrepreneurship research. *Journal of Business Venturing*, vol. 22, no. 3, pp. 443-452

مقاله: «ارزش آفرینی در کسب و کار الکترونیکی» که ترجمه‌ای است از مقاله:

Amit, R. & Zott, C. (2001). Value Creation in E-Business. *Strategic Management J.* vol.22, no. 6/7. pp. 493-521.

مقاله: «کارآفرینی سازمانی: پیشینه تئوریک، برخی آزمون‌های تجربی و مسیری برای تحقیقات آینده» که ترجمه‌ای است از مقاله:

Bratnicki, M. (2004). Organizational entrepreneurship: Theoretical background, some empirical tests, and directions for future research. *Human Factors and Ergonomics in Manufacturing & Service Industries*, vol.15 no.1, pp. 15-33.

و بخش سوم مقالات تألیفی است که تنها ۴ مقاله^۵ از ۱۳۲ مقاله این دایرةالمعارف را به خود اختصاص داده است. هر چهار مقاله نیز تألیف آقای دکتر سید محمد مقیمی یکی از مترجمان اثر است، به این ترتیب بخش تألیف در مقایسه با بخش ترجمه سهم بسیار اندکی دارد.

با آنکه موضوع کارآفرینی از اواخر دهه ۱۹۷۰ در دنیا مورد توجه واقع شده، در کشور ما به‌طور جدی از دهه ۱۳۸۰ هنگام تدوین برنامه سوم توسعه کشور مورد توجه قرار گرفت

در سال ۲۰۰۱ تا ۱۹/۲ میلیارد دلار رشد کند».

دو ایراد به این جملات وارد است: اولاً زمان برآورد ۸/۵ میلیارد دلار این شرکت‌ها چه سالی است؟ ثانیاً بعد از که و قبل از این به نظر می‌رسد کلمه‌ای مانند پیش بینی می‌شود از قلم افتاده است.

- صفحه ۴۷ ستون اول سطر ۴۷ «این نظریه نیز متمرکز بر حداقل سازی هزینه‌ها از طریق طرف‌های واحد بوده و رابطه میان طرف‌های معامله و فرصت‌های به حداکثر رساندن مشترک سود آن کاملاً مشهود است».

- صفحه ۲۵۲ ستون اول سطر ۸ «جریان نخست متمرکز بر سازمان است می‌دهد و جریان دوم متمرکز بر افراد».

- صفحه ۳۷۰ ستون دوم سطر ۷ «نظریه‌ها هدایتگر خواننده از طریق آنچه هستند که یافته شده و نشان می‌دهد که چرا چنین یافته‌ای، مفهومی را تقویت کرده یا حتی به چالش می‌کشد. در بعد نظری، تحقیقات توجهی ویژه به بستر تحقیقاتشان و پیچیدگی، منحصر به فرد بودن و غنی بودن آن دارد».

- صفحه ۳۷۱ ستون اول سطر ۱۱ «خوانندگان هیچ اطلاعی از آنچه ندارند که محققان چه چیزی را مشاهده، احساس یا فکر کرده‌اند».

- صفحه ۳۷۳ ستون دوم سطر ۲۵ «اقتصادهای پیشرفته در برابر اقتصادی در حال توسعه در برابر اقتصادهای در حال ظهور».

- صفحه ۳۸۸ ستون دوم سطر ۴ «اول، در برگرفته در نظر گرفتن تفاوت‌های میان فرصت‌هایی که ناشی از عدم تقارن در اطلاعات موجود میان شرکت‌کنندگان بازار و فرصت‌هایی هستند که ناشی از شوک‌های بیرونی ناشی از اطلاعات جدید هستند».

- صفحه ۵۳۳ ستون دوم سطر ۱۴ «تأکید بر این تناقض‌ها ناشی منطقی با ترغیب به تدوین یک رویکرد سیستماتیک و کلی‌تر در قبال مدیریت است».

- صفحه ۶۳۲ ستون اول سطر اول «شین و ونکاتارامان (۲۰۰۰) دریافته‌اند که «کارآفرینی» به یک نام گسترده تبدیل (۲۰۰۴) اعلام کردند که هنوز نظریه‌ای جامع در باره کارآفرینی وجود ندارد».

همان‌گونه که ملاحظه می‌شود استناد (۲۰۰۴) مربوط است به مقاله:

Shane, Scott (2004). A General Theory of Entrepreneurship ...

نه مقاله:

Shane, Scott and Venkataraman, subu (2000). The promise of Entrepreneurship...

لذا مترجمان می‌بایست این مسئله را مشخص می‌کردند. همچنین عبارت «اعلام کردند» بعد از (۲۰۰۴)، جمع به کار رفته درحالی که نویسنده مقاله ۲۰۰۴ یک نفر است.

- صفحه ۶۳۲ ستون اول سطر آخر «کارآفرینی به‌عنوان روشی برای شده که تحقیقات زیادی بر مبنای آن انجام گردیده‌اند».

- صفحه ۶۳۲ ستون دوم سطر ۲ «به‌تازگی، گربل، پایکا و هانوش اندیشیدن درباره رابطه میان اقدامات و نتایج تلقی می‌شود».

الفیایی مدخل هاست، و از آنجا که یک مقاله منفرد ممکن است شامل ده‌ها اسم و حادثه باشد که تعیین محل آنها مگر از طریق یک نمایه مفصل امکان‌پذیر نخواهد بود، وجود یک نمایه تفصیلی ضرورتی مطلق است (کنز، ۱۳۸۲، ص ۳۱۱). علی‌رغم وجود نمایه تفصیلی ۱۳ صفحه‌ای در دایره‌المعارف کارآفرینی انتشارات بلک‌ول که اثر حاضر ترجمه آن است، متأسفانه کار ترجمه شده فاقد نمایه و یا هر گونه ارجاعات «نگاه کنید به» و «نیز نگاه کنید به» در متن است و جست‌وجوی اطلاعات محتوای مقالات اگر نه غیرممکن، بلکه بسیار دشوار است.

۲. یکی از بزرگ‌ترین معیارهای ارزیابی دایره‌المعارف (و شاید مهم‌ترین آن) ویراستار و یا ویراستاران آن است (مرادی، ۱۳۷۲، ص ۱۱۹). در انتشار دایره‌المعارف‌ها همانند هر اثر مرجع دیگری وجود ویراستاران علمی و ادبی ضروریست. ویراستار علمی کاستی‌های محتوایی اثر را شناسایی می‌کند و وظیفه ویراستار ادبی رفع غلط‌های املائی، مشکلات دستوری، مشکلات مفهومی و ایجاد پیوستگی در متن است که متأسفانه به این مقوله مهم در این اثر توجه نشده است و مشکلات و غلط‌های املائی و مفهومی زیادی در اثر مشاهده می‌شود:

الف. غلط‌های تایپی و املائی

هر اثری احتمالاً غلط‌های تایپی دارد که ویراستار آن را برطرف می‌کند و این مورد در آثار مرجع با حساسیت بیشتری دنبال می‌شود. ناشرین با به‌کارگیری ویراستاران ادبی خبره در این زمینه و بازخوانی‌های چندباره سعی می‌کنند متنی عاری از غلط‌های نگارشی و تایپی ارائه کنند. متأسفانه وجود غلط‌های تایپی در این اثر مرجع بیش از حد انتظار است. به مواردی (جدول ۱) که حاصل بررسی حدود ۱۵۰ صفحه از کل ۷۴۰ صفحه است اشاره می‌شود: همچنین متن انگلیسی منابع مقالات اشتباهات تایپی زیادی دارد از جمله:

- صفحه ۲۴۶ ذیل «مقاله رشد کارآفرینانه»، و در منابع و مأخذ مقاله (آخرین منبع)، تاریخ نشر ۱۹۸۸ ذکر شده است که صحیح آن ۱۹۸۸ است.

- صفحه ۲۱۵ فهرست منابع، نام نویسنده Houghron آمده که صحیح آن Houghton است.

- صفحه ۲۱۸ فهرست منابع، نام Amabile به‌صورت Amabile و Amahile ذکر شده است. در همین صفحه نام Hofer به‌صورت Holer ذکر شده است.

ب. مشکلات مفهومی

در این اثر ارزشمند متأسفانه جملات نامفهوم زیادی برای خواننده وجود دارد که از جمله مشکلات ویراستاری است و از ارزش‌های اثر کاسته است، برای نمونه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- صفحه ۳۹ ستون اول سطر ۸ «درآمد شرکت‌های خرده‌فروشی الکترونیکی اروپا بالغ بر ۸/۵ میلیارد دلار برآورد شده که این رقم

علی‌رغم وجود نمایه

تفصیلی ۱۳ صفحه‌ای

در دایره‌المعارف

کارآفرینی انتشارات

بلک‌ول که اثر

حاضر ترجمه آن

است، متأسفانه کار

ترجمه شده فاقد

نمایه و یا هر گونه

ارجاعات «نگاه کنید

به» و «نیز نگاه کنید

به» در متن است و

جست‌وجوی اطلاعات

محتوای مقالات اگر نه

غیرممکن، بلکه بسیار

دشوار است

جدول ۱. برخی از غلط‌های تایپی موجود در متن

آدرس	غلط	صحیح
ص ۲۵۸ ستون اول سطر ۲۲	بناباین	بنابراین
ص ۲۶۳ ستون دوم سطر ۱۱	مصولات	محصولات
ص ۲۶۴ ستون اول سطر ۸	هیج	هیچ
ص ۲۷۷ ستون دوم سطر ۹	مران	مردان
ص ۲۸۰ ستون اول سطر ۵	فرایندهای	فرایندها
ص ۲۸۱ ستون دوم سطر ۱۲	ترکیبی	ترکیبی
ص ۲۸۷ ستون دوم سطر ۱	حضور است مشتری است	حضور مشتری است
ص ۲۹۹ ستون اول سطر ۱۱	سمرایه ی انسانی	سرمایه انسانی
ص ۳۲۵ ستون دوم سطر ۲۳	سماندی	سماندی
ص ۳۳۱ ستون دوم سطر ۲۳	ظوابط	ضوابط
ص ۳۳۳ ستون اول سطر ۸	بنگه‌ها	بنگاه‌ها
ص ۳۳۳ ستون دوم سطر ۱۱	پداختن	پرداختن
ص ۳۳۷ ستون اول سطر ۱۸	می توانن	می تواند
ص ۳۵۳ ستون دوم سطر ۲۴	خانوادگی	خانوادگی
ص ۳۶۲ ستون دوم سطر ۱۰	ارای دهندگان	ارایه دهندگان
ص ۳۶۳ ستون دوم سطر ۱۶	جذاب	جذب
ص ۳۷۳ ستون دوم سطر ۶	میان	میان
ص ۳۷۷ ستون اول سطر ۲۲	ابرای	برای
ص ۳۷۷ ستون اول سطر ۲۳	موجا	موجه
ص ۳۷۹ ستون دوم سطر ۱۶	پیبایی	پویایی
ص ۵۲۰ ستون اول سطر ۳	پیگیر یالگوهای	پیگیری الگوهای
ص ۵۲۰ ستون دوم سطر ۱۸	انسارتزی	استراتژی
ص ۵۲۰ ستون دوم سطر ۱۸	مضووع	موضوع
ص ۵۲۱ ستون اول سطر اول	انیگزه	انگیزه
ص ۵۲۱ ستون اول سطر ۱۷	جمهی	جمعی
ص ۵۵۰ ستون اول سطر ۱۹	کابرد	کاربرد
ص ۵۵۰ ستون دوم سطر ۱۶	چارپوب	چارچوب
ص ۵۵۱ ستون اول سطر ۱۹	هماکنگی	هماهنگی
ص ۵۳۱ ستون دوم سطر ۱۱	تعین	تعیین
ص ۵۳۴ ستون اول سطر ۶	به وجود پتانسیل	به وجود آمدن پتانسیل

این ۴ مقاله تاریخ نشر در پایان اطلاعات کتاب‌شناختی هر منبع ذکر شده است که نوعی دوگانگی در ارائه اطلاعات بوجود آورده است.

در پایان لازم به ذکر است که این اثر علی‌رغم کاستی‌هایی که دارد به‌عنوان اولین دایرةالمعارف کارآفرینی در ایران می‌تواند برای دانشجویان و متخصصین حوزه کارآفرینی و کسب و کار بسیار مفید باشد. ضمناً نباید فراموش کنیم که این اثر ترجمه‌ی یکی از دایرةالمعارف‌های معتبر در زمینه کارآفرینی است و مشکلات ترجمه آثار تخصصی بر هیچ‌کس پوشیده نیست. امید است مترجمان محترم ضمن ویراستاری اثر حاضر، زمینه چاپ‌های بعدی این دایرةالمعارف ارزشمند را پس از رفع مشکلات چاپ حاضر فراهم آورند.

پی‌نوشت‌ها

1. makarimian@gmail.com
2. Creativity
3. Rabert hisrich
4. The Blackwell Encyclopedia of Management. 12 Volume set. 2nd. Edition.
5. در پیش‌گفتار کتاب تعداد مقالات تألیفی ۵ ذکر شده اما در خود اثر تنها ۴ مقاله تألیفی وجود دارد.
6. Michael A. Hitt
7. R. Duane Ireland
8. University of Colorado
9. Charles III University of Madrid
10. University of Richmond
11. University of Baylor

مآخذ

۱. احمدپورداریانی، محمود (۱۳۷۸). کارآفرینی، تعاریف، الگوها و نظریه‌ها. تهران: پردیس.
۲. سعیدی کیا، مهدی (۱۳۸۶). اصول و مبانی کارآفرینی. تهران: کیا.
۳. سلجوقی، محمد (۱۳۸۷). کارآفرینی، ایجاد و توسعه کسب و کار جدید. کرمان: خدمات فرهنگی.
۴. کتزر، ویلیام ای. (۱۳۸۲). مقدمه‌ای بر اثر مرجع. ترجمه رحیم شاهگلی. تبریز: دانشگاه تبریز. جلد اول.
۵. مرادی، نورالله (۱۳۷۲). مرجع‌شناسی: شناخت خدمات و کتاب‌های مرجع. تهران: فرهنگ معاصر.

- صفحه ۶۳۶ ستون اول سطر ۲ «کارآفرینی موفق نیازمند «رهبری شناختی» یعنی توانایی اجرا و دفاع از مفهوم کسب و کار خویش». این جمله فعل نداشته و ناقص است.

- صفحه ۶۳۶ ستون اول سطر ۹ «در نهایت رویکرد ویت ارتباطی روش با تأکید منگر بر «پردازش اطلاعات» دارد».

- صفحه ۵۶۱ ستون دوم سطر ۲۴ «اگر هر بنگاهی بتواند آنچه را انجام می‌دهد که سایر بنگاه‌ها نیز انجام می‌دهند، اگر همه بنگاه‌ها همیشه در چارچوب تولیدی خود عمل کنند و اگر بنگاه‌ها همیشه انتخاب‌هایی بهینه در باره سطوح ترکیبات درون‌دادی و سطوح برون‌دادی، هیچ فضایی برای کارآفرینی وجود نخواهد داشت».

۳. یکی از نکاتی که در نوشتن هر متن علمی ضروری است، رعایت اصول و حفظ یک‌دستی در قواعد کتابنامه‌نویسی و استناددهی است که این مهم نسبتاً رعایت شده، به استثنای تعداد محدودی از مقالات که ظاهراً جزء آن دسته از مقالاتی هستند که توسط مترجمان از نشریات علمی انتخاب و به دایرةالمعارف کارآفرینی انتشارات بلکول اضافه شده‌اند و مترجمان به این نکته توجه نکرده‌اند که شیوه استناددهی برخی از این مقالات با دایرةالمعارف کارآفرینی تفاوت دارد؛ برای نمونه:

الف. مقالاتی که فاقد استناد درون‌متنی هستند. صفحه ۵۴۹، مقاله «کارآفرینی و توسعه اقتصادی»، صفحه ۵۵۵، مقاله «کارآفرینی و مسایل محیطی»، صفحه ۶۰۲، مقاله «مدیران مقیاس جهانی به‌عنوان کارآفرینان سیاسی»، و صفحه ۶۵۶، مقاله «نقش عاطفه در فرآیند کارآفرینی»، با اینکه در بخش منابع این مقالات، اطلاعات کتاب‌شناختی منابع زیادی درج شده است، متن فاقد هرگونه استناد است، درحالی که بقیه مقالات دایرةالمعارف دارای استنادهای درون‌متنی هستند. یا در مقاله «انگیزه پیشرفت و گرایش کارآفرینانه» صفحه ۸۴، علی‌رغم استفاده از حدود ۵۰ منبع توسط نویسنده، متن تنها دارای ۳ استناد درون‌متنی است.

ب. استنادهایی که منابع آن در فهرست منابع مقالات وجود ندارد. صفحه ۵۶۳، ذیل مقاله «کارآفرینی و نظریه اقتصادی بنگاه‌ها»، استناد به کتاب «نظریه توسعه اقتصادی» (۱۹۱۱) و کتاب دو جلدی «چرخه‌های کسب و کار» (۱۹۳۹) صورت گرفته است درحالی که هیچ منبعی با این مشخصات در فهرست منابع این مقاله دیده نمی‌شود. همین مسئله در مورد استناد به منبع هایک (۱۹۶۸) صفحه ۵۶۳، ستون دوم سطر ۲۲ و منبع کرزنر (۱۹۷۹) و (۱۹۹۲) نیز وجود دارد.

ج. مقالاتی که شیوه استناددهی آنها متفاوت است و در آنها یک‌دستی رعایت نشده است. در این دایرةالمعارف ۴ مقاله تألیفی وجود دارد که هر ۴ مقاله به قلم دکتر سید محمد مقیمی یکی از مترجمان اثر حاضر است که استنادهای درون‌متنی آنها متفاوت از دیگر مقالات است. با اینکه مترجمان اسامی تمام نویسندگان مقالات را فارسی ذکر کرده‌اند، این اسامی در مقالات تألیفی لاتین قید شده است. همچنین در ارائه اطلاعات کتاب‌شناختی منابع مقالات، تاریخ نشر آثار بعد از نام نویسنده (گان) آمده است اما در